

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker

קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.
רק מה שבאמת חשוב או מעניין

זו ותהנו מהטבות
בהתאמה

אישית - ביטוח צד ג

בפעם אחרת

נשמע טוב

השומות עצמיות

גושי זפת מול טירת הכרמל, בשבוע שעבר. צילום: מרכז מחקר סביבתי

הפרשנים שלנו

ככה נשמור על מרחק? בישראל יש רק רבע ס"מ של חופים מוסדרים לאדם

בלי ניהול ריכוזי, המבצע לניקוי החופים נראה כמו ברדק ישראלי טיפוסי: אינסוף כוונות טובות ורוח התנדבות, מעט ניהול ומקצועיות

עקוב

מירב ארלוזורוב
פורסם ב-26.02.21

אסון האקולוגי הקשה
לקו בעיה דומה, אך
נן היה לבטח את
:חומן.

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker
קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.
רק מה שבאמת חשוב או מעניין

בפעם אחרת

נשמע טוב

אלפי מתנדבים הגיעו הע
ביותר שידעה המדינה מ!
אירגנו כל אחת את מבצ
המתנדבים, כשם שהרש

אבל הביטוח הוא הבעיה הקטנה של ניהול החופים בישראל. אירוע הזפת משך תשומת לב למשאב הטבע של חופי הים, שיש לו תרומה אדירה לאיכות החיים בישראל והוא גם אבן שואבת לתיירות, פנאי ופיתוח כלכלי. אלא שעד היום משאב הטבע הזה מנוהל עם מעט משאבים, בלי ראייה מרכזית ועם פיצול כוחות אבסורדי. התוצאה היא שבמקום להיות נכס — החופים נהפכו במידה רבה לנטל, ואין תמריץ לפתח אותם או להשקיע בהם.

הוצאות כבדות, בלי הכנסות

בישראל יש 306 ק"מ של חוף, 200 ק"מ מתוכם של ים התיכון והשאר של הכנרת, ים המלח וים סוף. רק שהנתון הגאוגרפי הזה מטעה, משום שבפועל רק חלק קטן מהחופים בישראל מפותח לרווחת הציבור. 157 חופים, שאורכם המצטבר הוא 20 ק"מ — הם חופים מוכרזים לשימוש הציבור, וכוללים שירותי הצלה, חניות, סככות, ניקיון החוף ועוד. בחישוב גס מדובר ברבע ס"מ של חוף מוכרז לאזרח. בארבע השנים האחרונות נפתחו 13 חופים מוכרזים חדשים, ועוד ארבעה מתוכננים בשנים הקרובות — אבל גם התוספת הזו משאירה שיעור אפסי של שטח חוף מפותח לאדם בישראל.

306 ק"מ של חופים

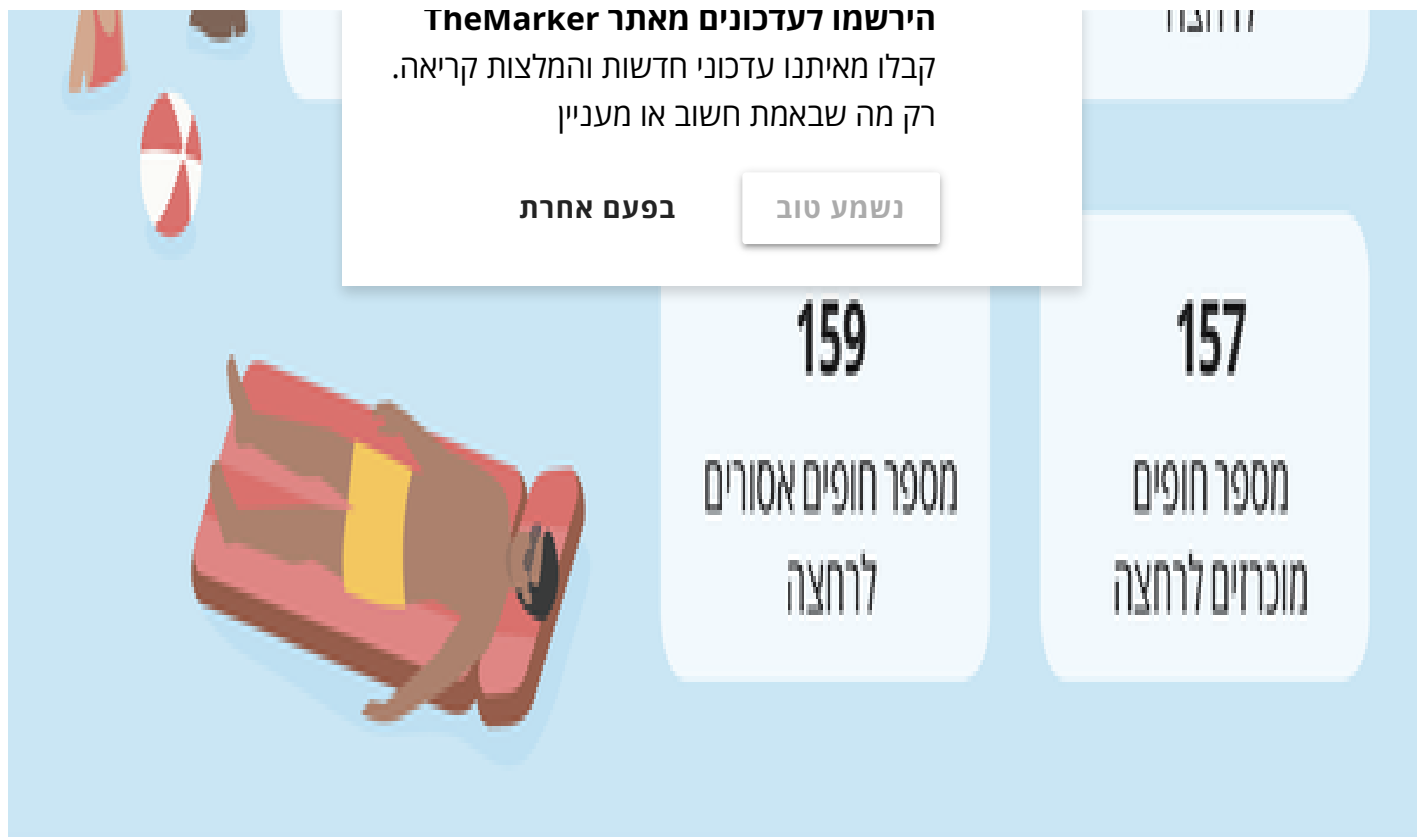
נתונים על חופי ישראל - ים התיכון, ים המלח, ים סוף והכנרת

20.5 ק"מ

125.5 ק"מ

172.7 ק"מ

צנזורה? צו איסור פרסום? זה הכל כסף

"זה הזוי": הקרן למניעת זיהום בים עשתה הכל - חוץ מלמנוע זיהום בים

מחדרה עד אשקלון: החופים שייפגעו מהקמת המרינות לבעלי היאכטות - המפה המלאה

הסיבה: כסף. המדינה קבעה כי החופים הם נכס ציבורי, והם חייבים להיות פתוחים בחינם לכל אזרח, כולל החניה לצדם (פרט לכמה שמורות טבע). הרשויות לאורך החוף נדרשות לפתח את החופים שלהן, בלי שהן אמורות לקבל תמורה ישירה כלשהי בגין הפיתוח. גם התמורה העקיפה, פיתוח של מסעדות למשל, מוגבלת. ועדת התכנון של החופים בישראל, הולחו"ף, קובעת כללים קפדניים לכל ס"מ של פיתוח בחוף: היא מאשרת סככות, צלונים, טיילות, קיוסקים ומסעדות, אך אוסרת על פיתוח עסקי כלשהו בחופים שאינם עירוניים. בנייה מותרת רק במרחק מסוים מהחוף.

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker

קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.
רק מה שבאמת חשוב או מעניין

בפעם אחרת

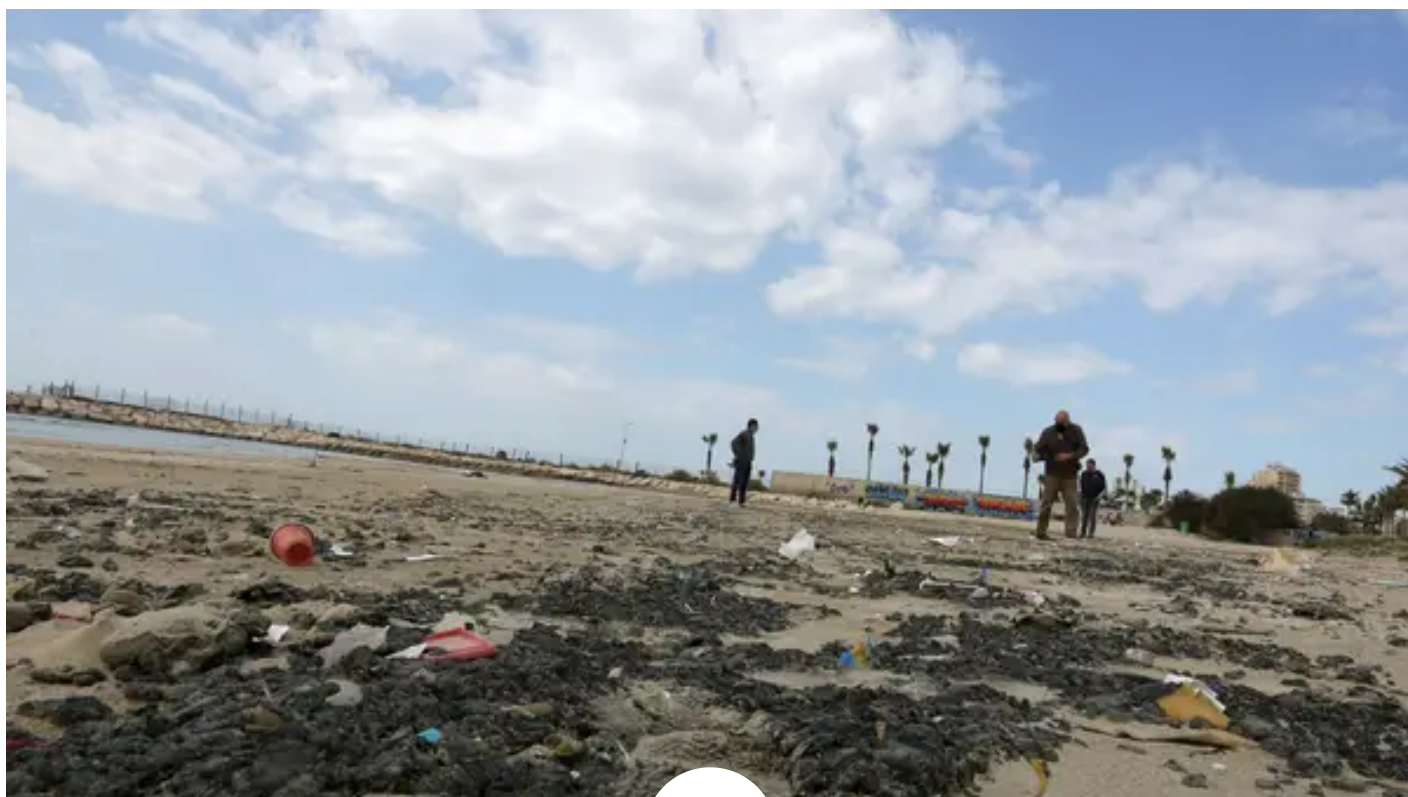
נשמע טוב

2015 יזם אופיר פינס, הקמתו של פורום רשויות ות המשותפות בנוגע דים כי ההוצאה השנתית שקל בשנה באילת.

יש איסור מוחלט על הכנס לשעבר שר הפנים וכיום החוף. 21 הרשויות לאורך לחופיהן. נתוני הפורום, בכל ק"מ חוף מפותח נעו

הממוצע הוא 6 מיליון שקל לשנה עבור ק"מ חוף מוכרז — וההוצאה הזאת יוצאת ברובה מכיסן של הרשויות המקומיות. התוצאה היא תמריץ שלילי מובהק לפיתוח של חופים מוכרזים, והיא מסבירה מדוע בישראל מסתפקים ברבע ס"מ לאדם של חופים מסודרים ובטוחים לרחצה.

משרד הפנים משפה את הרשויות בגין ההוצאות על החופים: מ-2018, במשך שלוש שנים, הועבר סכום של 35 מיליון שקל בשנה, והמשרד להגנת הסביבה מעמיד 6 מיליון שקל בשנה עבור חופים לא מוכרזים. משרד הפנים מקצה את הכסף על בסיס מצב חברתי-כלכלי של כל רשות — ג'סר אזרקא מקבלת יותר, תל אביב לא מקבלת סיוע כלל — ועדיין, הניתוח של פורום רשויות החוף מלמד שיש קשר הפוך בין מצבה הכלכלי של הרשות לבין התקציב לתושב על פיתוח החופים. האי-שוויון, כצפוי, מביא לאפליה גם בשטח החופים לאדם בישראל.

סכנת מצוק הכורכר

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker

קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.
רק מה שבאמת חשוב או מעניין

בפעם אחרת

נשמע טוב

גושי זפת בחוף הים בצור צילום: R

עם זאת, המצוקה הכלכלית הקשה ביותר אינה החופים המוכרזים, כי אם בעיית מצוק הכורכר המאיים להתמוטט. לאורך חופי הים התיכון יש 45 ק"מ של מצוק בסכנת קריסה, כולל סכנה ממשית לקריסת מבנים בעיר אשקלון. ב-2010 המדינה נוכחה בקיום הבעיה, הוקמה החברה להגנת המצוק בניהול המשרד להגנת הסביבה, נקבעה חלוקת עבודה — החברה הממשלתית תדאג להגנת המצוק בים, הרשויות המקומיות ידאגו להגנת המצוק על שטח החוף, וגם הוקצה תקציב של חצי מיליארד שקל. דו"ח מבקר המדינה מקיץ 2020 חשף כי עד 2018 בוצעו הגנות בסכום של 26 מיליון שקל בלבד, ובנקודה יחידה באשקלון.

ההערכה היא שעלות הגנת המצוק היא יותר ממיליארד שקל. האוצר הקצה סכום חד-פעמי של 60 מיליון שקל לרשויות המקומיות. לא רק שהסכום הזה הוא לעג לרש, גם פיצול הסמכויות — המדינה דואגת להגנה בים, הרשויות דואגות להגנה ביבשה — הופך את פרויקט הגנת המצוק לכישלון מהדהד, שכולם מנסים לחמוק ממנו. לפני שנה התנדב משרד הפנים, בשם הרשויות המקומיות, להעביר את סמכויות הטיפול במצוק החוף לידי החברה הממשלתית, רק שהמשרד להגנת הסביבה לא שמח לקבל את הסמכויות הנוספות לידיו.

הבלגן בניהול החופים בישראל כולל גם את שטח הים: אין גוף אחד עם ראייה כוללת שמטפל בניהול השטח הימי של ישראל. מינהל התכנון, בראשות דלית זילבר, פירסם במאי 2020 את "מסמך המדיניות למרחב הימי של ישראל", שבו המליץ על הקמת רשות ים מאוחדת, שתרכז את סמכויות כל משרדי הממשלה בנוגע לים. לא יפתיע שהמשרדים הרלוונטיים — הגנת הסביבה, אנרגיה וחקלאות — סירבו לוותר על סמכויות לשם הקמת גוף מאוחד כזה. בסוף הסתפקו בהקמת ועדה בין-משרדית, עם סמכויות ייעוץ בלבד.

גם הוועדה הזו היא חלקית בלבד, מאחר שהיא מנהלת רק את מרחב הים. החופים ממשיכים להיות מפוצלים בין הרשויות המקומיות לבין משרדי הממשלה השונים — בלי תיאום או ראייה משותפת. לדברי פינס, פורום רשויות החוף מנסה לשדרג את עצמו ולהיהפך לגוף בעל תוקף חוקי מחייב (איגוד ערי

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker

קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.
רק מה שבאמת חשוב או מעניין

בפעם אחרת

נשמע טוב

אנשים מנקים את החוף

לו היה קיים גוף מאוחד כזה, הוא היה יכול לרכז את מאמצי שיקום החוף מזיהום הזפת, לדאוג שכל הרשויות מקבלות משאבים דומים למבצע הניקוי — בפועל, רשויות חזקות נאלצו להשאיל ציוד לרשויות חלשות, כולל חלוקים וכפפות למתנדבים — ואולי אפילו היה מצליח למזער את הנזק, אם היו מפעילים שיוטי ניטור שגרתיים מול חופי ישראל ומזהים את כתם הנפט עוד לפני שהגיע לחוף. רק שבלי ניהול ריכוזי כזה, המבצע לניקוי החופים נראה כמו ברדק ישראלי טיפוסי: אינסוף כוונות טובות ורוח התנדבות, מעט ניהול ומקצועיות.

השבוע ניסה מנכ"ל משרד הפנים, מרדכי כהן, למנף את משבר הזפת כדי לקדם שינוי מבני בניהול החופים בישראל. משרד הפנים רוצה שיהיה תקציב ייעודי קבוע לתמיכה בהוצאות של רשויות החוף,

פים ברשויות המקומיות.
מת הלב מופנית

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker
קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.
רק מה שבאמת חשוב או מעניין

— למנות צוערים בשלט
כל ההצעות הן טובות, א
לקורונה, החופים בישראל

בפעם אחרת

נשמע טוב

תגיות: [ים המלח](#) [המשרד להגנת הסביבה](#)

Recommended by

כתבות נוספות שעשויות לעניין אותך

ממומן

Clear Shield™

המסכה השקופה נחתה
בישראל: ממגנת,
בריאה, והכי שומרת על
זהותכם...

ממומן

Dbroker

כך הצלחתי לפרוש
לפנסיה עם מליון דולר,
בלי להבין בשוק ההון

זירת הדעות

חשבתם שמערכת
הבריאות הפיקה לקחים
בעקבות משבר...

זירת הדעות

הפוליטיקאים הרגו
אותנו: תוחלת החיים
בישראל בקורונה פחתה
בארבעה...

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker

קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.
רק מה שבאמת חשוב או מעניין

בפעם אחרת

נשמע טוב

ממומן

ביטוח ישיר

**סע מעט: מה זה ביטוח
לפי קילומטר?**

הכפתור

**זה המוצר שישמור עליך
ברכב**

זירת הדעות

**אוקיי בומר. תשובה
לנועם ברדין**

זירת הדעות

**נתניהו סימן את
האויבים החדשים שלו**

-פרסומת -

סל עשיר ומגוון של ירקות
ופירות אורגניים טריים
ורעננים, נקיים מריסוס
ומרעלים!

**ירקות אורגניים
טריים****תגובות**להוספת תגובה
מזוההלבחירת השם
ככיניו קבוע**שם**

הזינו שם שיוצג באתר

תגובה

משלוח תגובה מהווה הסכמה לתנאי השימוש של אתר TheMarker

שלחו

הירשמו לעדכונים מאתר TheMarker

קבלו מאיתנו עדכוני חדשות והמלצות קריאה.

רק מה שבאמת חשוב או מעניין

בפעם אחרת

נשמע טוב

הכתבות הנקראות

באפט לא דמיין שזה מה שיקרה עם ההשקעה שלו במכונות סיניות

